

Η ΦΕΜΙΝΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΣΤΗΝ ΙΑΠΩΝΙΑ

Ἡ κίνηση γιὰ τὴ γυναικεῖα ψήφο στὴν Ἰαπωνία ἄρχισε μόνο ἔπειτα ἀπὸ τὸν παγκόσμιον Πόλεμον. Ἡ δράση τῆς Εὐρωπαϊκῆς κατὰ τὸν πόλεμον καὶ ἡ χειραφέτησή της ὕστερα ἀπ' αὐτόν, κέντησαν τὴ φιλοτιμία τῆς Ἰαπωνέζας εἰς τὸ ἑπαικρό. Ἀποτέλεσμα ἦταν νὰ ἰδρυθῆ ἀπὸ δύο γνωστότατες συγγραφεῖς, τὴ Δα Ραίχο Χιρατσούκα καὶ τὴ Δα Φουσαϊ Ίουκάβα, ὁ σύνδεσμος τῶν Νέων Γυναικῶν.

Τὸ πρόγραμμα τοῦ συνδέσμου ἦταν πολυποίκιλο, ἀλλὰ τὸ κυριώτερό του μέλημα ἦταν νὰ υποβάλει αἰτήσεις καὶ νομοσχέδια γιὰ νὰ μποροῦν οἱ γυναῖκες νὰ σχηματίσουν πολιτικὸ κόμμα ἢ νὰ προσχωροῦν στὰ ἤδη υπάρχοντα, καὶ γιὰ νὰποκτήσουν δημοτικὴ καὶ πολιτικὴ ψήφο.

Ἡ κίνηση γιὰ τὴν καθολικὴ ψηφοφορία, τὸ 1921 ἦταν πολὺ μεγάλη στὴν Ἰαπωνία, καὶ ἔγιναν πολλές διαδηλώσεις καὶ συγκεντρώσεις. Οἱ Δες Χιρατσούκα καὶ Ίουκάβα θέλησαν νὰ λάβουν μέρος σὲ μιὰ ἀπὸ αὐτὲς ἀλλὰ τὶς συνέλαβαν μέσα στὴν πλατεία σύμφωνα μὲ τὸ νόμο γιὰ τὴν ἀσφάλεια τοῦ Κράτους. Οἱ Ἰαπωνίδες καὶ τώρα ἀκόμη δὲν ἔχουν δικαίωμα νὰ ἀνήκουν σὲ κανένα πολιτικὸ κόμμα σύμφωνα μὲ τὸν ἴδιον νόμο, ἀλλὰ τὸ 1921 ὁ νόμος αὐτὸς εἶχε ἓνα ἄρθρον ποὺ ἀπαγόρευε στὶς γυναῖκες ἀκόμα καὶ νὰ παρίστανται σὲ πολιτικὲς συγκεντρώσεις. Ἔτσι λοιπὸν συνελήφθησαν καὶ ἂν καὶ ἡ τιμωρία τους δὲν ἦταν βαρεῖά, τὸ ἐπεισόδιον αὐτὸ τόνωσε γερὰ τὴν κίνηση γιὰ νὰποκτήσουν οἱ γυναῖκες τὸ δικαίωμα νὰ λαβαίνουν μέρος σὲ συγκεντρώσεις, ποὺ τοὺς ἐδόθηκε ἐπὶ τέλος τὸ 1922. Ὑστερα ἀπὸ αὐτὴ τὴν πρώτη νίκη ὁ Σύνδεσμος τῶν Νέων Γυναικῶν διαλύθηκε. Ὁ μεγάλος σεισμός καὶ ἡ πυρκαϊὰ τοῦ 1923, ἔνωσε πολλὰς γυναικεῖες ὀργανώσεις καὶ τὸ κίνημα γιὰ τὴ γυναικεῖα ψήφο ἔκανε ἀπὸ τότε πολλὰς προόδους.

Ὁ Σύνδεσμος γιὰ τὴ γυναικεῖα ψήφο, ἰδρύθηκε στὶς 13 Δεκεμβρίου 1923, μὲ μοναδικὸ σκοπὸ τὴν ἀπόκτηση τοῦ δικαιώματος τῆς ψήφου καὶ ἀπὸ τότε ἐργάζεται δραστήρια. Τὸν Ἰούλιον τοῦ 1930 εἶχε 1294 μέλη Διευθύνεται ἀπὸ μιὰ Κεντρικὴ ἐπιτροπὴ ἀπὸ 15 μέλη, καὶ ἔξη βοηθητικὰς ἐπιτροπὰς, μιὰ ἐπὶ τῶν Δημοσιευμάτων, ἄλλες ἐπὶ τῶν Μελῶν, τῶν Οἰκονομικῶν, τῆς Πολιτικῆς Ἀγωγῆς, τοῦ Κοινοβουλευτισμοῦ καὶ μιὰ ἐρευνητικὴ.

Πρόεδρος εἶνε ἡ Δα Ίουκάβα καὶ Γεν. Γραμματεὺς ἡ Δα Κανέκο. Ὁ Σύνδεσμος ἐκδίδει ἓνα μηνιαῖο περιοδικὸ «Ἡ γυναικεῖα ψήφος» καθὼς καὶ ἓνα ἐπίσημον δελεῖο. ἔχει παραρτήματα σὲ 6 διάφορες πόλεις, καὶ πολλὰς ἐπαρχίαις εἶναι καὶ ἕλας ἀρκετὰ ὄριμες γιὰ νὰ ἰδρυθοῦν καὶ ἄλλα.

Οἱ πρῶτες ἐκλογές μὲ καθολικὴ ψηφοφορία ἔγιναν τὸ Φεβρουάριον τοῦ 1928. Στὴν προεκλογικὴ κίνηση οἱ γυναῖκες ἔλαβαν ἐνεργὸ μέρος. Ἡ Δα Κανέκο π. χ. γύρισε σχεδὸν ὅλη τὴν Ἰαπωνία στὴν ἐκλογικὴ τῆς περιόδου ποὺ βάρσται 18 μέρες, καὶ ἔβγαλε 65 λόγους. Οἱ γυναῖκες ἔδωσαν ἔτσι ἓνα τρανὸ δείγμα γιὰ τὸ πόσο ἀξίες καὶ δραστήριες μποροῦν νὰ φανοῦν. Καὶ ὅμως ἓνας ἄντρας ἀγράμματος ψηφίζει ἐνῶ μιὰ γυναῖκα ὅσο μορφωμένη καὶ νὰ εἶναι δὲν ἔχει τὸ ἴδιον

δικαίωμα. Τὰ Νομοθετικὰ σώματα συνήλθαν ἀμέσως μετὰ τὶς ἐκλογές. Μ' ὅλες τὶς μεγάλας δυσκολίας ὁ Σύνδεσμος κατάφερε νὰ βρῆ ὑποστήριξη ἀπὸ 148 μέλη τῶν Βουλῶν καὶ τὰ τρία νομοσχέδια, **περὶ παροχῆς δημοτικῆς ψήφου, πολιτικῆς ψήφου, καὶ τοῦ δικαιώματος νὰ ἀνήκουν οἱ γυναῖκες σὲ πολιτικὰ κόμματα**, κατατέθηκαν στὴ Βουλὴ ἀλλὰ δὲν πρόφτασαν ἀκόμα νὰ συζητηθοῦν.

Μολαταῦτα ὅλο τὸ καλοκαίρι ὁ Σύνδεσμος ἐργάστηκε τόσο δραστήρια, ὥστε παρ' ἕλιγον νὰ υἱοθετήσῃ ἡ Κυβέρνηση τὸ νομοσχέδιον γιὰ τὴν παροχὴ Δημοτικῆς ψήφου. Δὲν κατορθώθηκε ὅμως αὐτὸ ἔξ αἰτίας τοῦ ἀρμοδίου ὑπουργοῦ ποὺ φρονούσε πῶς ἡ Ἰαπωνέζα γενικὰ δὲν εἶναι ὄριμη γι' αὐτὸ τὸ δικαίωμα. (Ἰπάρχουν καὶ ἄλλοι Ζαβιτσάνοι). Ποῖά ὅμως ἦταν ἡ ἐπιληξία καὶ ἡ ἀμηχανία του, ὅταν τὸ νομοσχέδιον παρουσιάστηκε στὴ Βουλὴ μὲ 280 ὑπογραφάς, ποὺ ἀποτελοῦν πλειοψηφία καὶ φαινόνταν πῶς θὰ περνούσε τοῦλάχιστον ἀπὸ τὴν Βουλὴ, ἂν ἡ Κυβερνητικὴ ἀντίδραση δὲν τὸ σταματοῦσε στὴν Ἐπιτροπὴ.

Οἱ πρῶτες δημοτικὲς ἐκλογές μὲ καθολικὴ ψηφοφορία ἔγιναν στὸ Τόκιο τὸ Μάρτη τοῦ 1929. Ὁ Σύνδεσμος γιὰ τὴ γυναικεῖα ψήφο διάλεξε 13 καλοὺς ὑποψηφίους καὶ τοὺς ὑποστήριξε μὲ λόγους καὶ συστατικὰ γράμματα. Τὴν ὅλη σχετικὴ ἐνέργεια ἀνέλαβε ἡ ἐπιτροπὴ γιὰ τὴ Δημοτικὴ Ἐκλογή, ποὺ ἔματε λείωσαν οἱ ἐκλογές μετετρέπη σὲ ἐιδικὴ ἐπιτροπὴ ποὺ παρακολοθεῖ τὴ διακυρδένηση τοῦ Δήμου, καὶ ἐκπαιδεῖται ἔτσι γυναῖκες γιὰ τὸν καιρὸ ποὺ θὰ ἀποκτήσουν ἴσα δικαιώματα μὲ τοὺς ἄνδρες.

Στὶς δευτέρας βουλευτικὲς ἐκλογές, τὸ Φεβρ. τοῦ 1930 ἄλλαξε ὁ Σύνδεσμος τακτικῶς. Δὲν ἔβγαλε οὔτε ἓνα λόγο γιὰ νὰ ὑποστηρίξῃ κανένα ὑποψήφιον, ἀλλὰ κατέβαλε ὅλη του τὴν προσπάθεια στὴν πολιτικὴ διαπαιδαγώγησιν τῆς Ἰαπωνέζας. Ὁργάνωσε κάπου 30 συγκεντρώσεις σ' ὅλη τὴν Ἰαπωνία.

Στὶς 27 Ἀπριλίου 1930, μὲ πρωτοβουλία τοῦ Συνδέσμου, ἔγινε μεγάλη ΠανἸαπωνικὴ Γυναικεῖα συγκέντρωση σὲ μιὰ μεγάλη αἴθουσα τοῦ Τόκιο. Σκοπὸς τῆς ἐπίδειξής αὐτῆς ἦταν νὰ ζητησῆ ἀπὸ τὴν 58ῃ Δίαιτα ποὺ ἐπρόκειτο νὰ συνέλθῃ, τὴν ἀμεση ψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου γιὰ τὴ δημοτικὴ ψήφο. Δὲν ἤλπιζε κανένας νὰ παρευρεθοῦν πῶς ἀπὸ 300 ἀντιπρόσωποι, ἀλλὰ πρὸς μεγάλη ἐκπληξὴ ὄλων ἦταν 483, στὴ συγκέντρωση αὐτὴ ποὺ ἦταν ἡ πρώτη σὲ εἶδος τῆς καὶ σημείωσε μεγάλη ἐπιτυχία.

Στὶς 8 Μαΐου 1930, τὸ νομοσχέδιον γιὰ τὴ δημοτικὴ ψήφο, κατατέθηκε στὴ Βουλὴ καὶ ἀμέσως διαβιάστηκε στὴν ἐιδικὴ ἐπιτροπὴ ποὺ ἀποτελεῖται ἀπὸ 18 μέλη. Ἀπὸ τὰ 18 αὐτὰ μέλη μόνο ἓνας ἦταν ἀντίθετος καὶ στὶς 10 Μαΐου τὸ νομοσχέδιον γιὰ τὴν παροχὴ δημοτικῆς ψήφου στὶς γυναῖκες ψηφίστηκε ἀπὸ τὴ Βουλὴ. Ἄν καὶ τὸ νομοσχέδιον ἀπορρίφθηκε στὴ Γερουσία ὅπως ἄλλωστε τὸ περίμεναν ὅλοι, δὲν ἔχασε ὁ Σύνδεσμος τὸ θάρρος του. Μαζὶ μὲ διάφορες ἄλλες γυναικεῖες ὀργανώσεις γιὰ τὴν ψήφο, καταβάλλει τώρα ὅλη του τὴν προσπάθειαν γιὰ νὰ πείσῃ τὰ μέλη τῆς Γερουσίας καὶ ἐλπίζει πῶς στὴν 59ῃ σύνοδον τῆς Διαιτῆς, τὸ νομοσχέδιον θὰ ψηφιστῇ μὲ μεγάλη πλειοψηφία καὶ ἀπὸ τὶς δύο Βουλὰς.